

David Rance

June 2004

Abstract: Simple way to check the accuracy of any slide rule

Key words: Accuracy test, quality, scales, Peter Soole

Hoe is het met jouw nauwkeurigheid?

Verzamelvrienden rond de tafel

Wij – IJzebrand, Peter Soole en Geneviève, ondergetekende en Ros – zaten onlangs bij Otto en Janny van Poelje gezellig rond de eettafel. Aangezien er vier verzamelaars van rekenlinialen onder de aanwezigen waren, was de beroemde lat regelmatig onderwerp van discussie. Onze Engelse verzamelaar Peter kwam zelfs met een “gouden tip”!

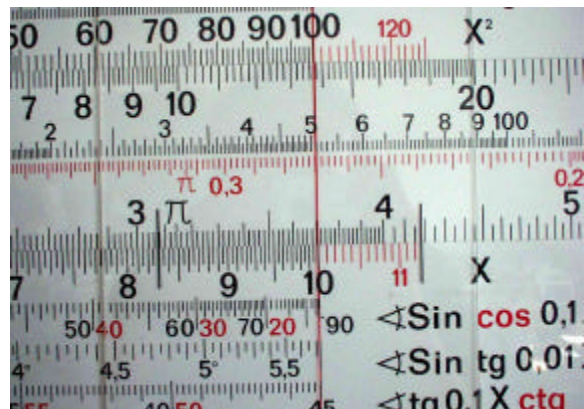
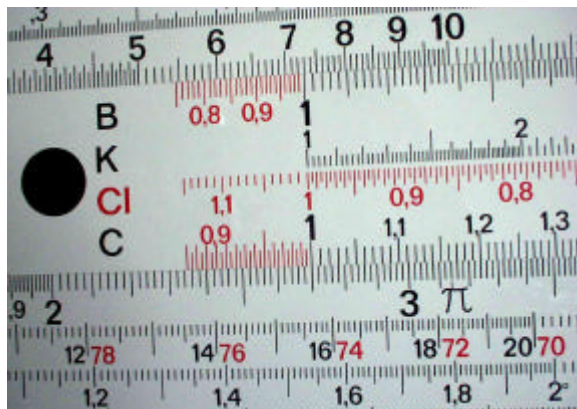
In zijn functie van “Manager –Technical Sales” en ontwerper van bijzondere rekenlinialen voor Blundell Harling had Peter veel van de concurrerende fabrikanten van rekenlinialen bezocht. Soms met het oog op eventuele samenwerking, soms in verband

met het uitwisselen van informatie over een aspect van het productieproces.

Kwaliteit en nauwkeurigheid

Bij alle fabrikanten was er altijd sprake van een zekere trots wanneer de nauwkeurigheid aan de orde kwam. (Zie ook IM2003 Proceedings, “Design and Printing of Scales” door John Kwint).

De kwaliteit van het gebruikte materiaal en de afwerking ervan is gemakkelijk met het blote oog te beoordelen, maar het bepalen van de nauwkeurigheid zou een “microscopisch” onderzoek vereisen.

Figuur1 - berekening uitgevoerd op een Graphoplex demonstratie-rekenliniaal

Simple test

Volgens Peter was zoiets helemaal niet nodig; het is vaak voldoende één simpele berekening uit te voeren:

$$27 \times 37 = 999$$

Bij een nauwkeurige rekenliniaal moet het resultaat van deze berekening juist links van de (rode) haarlijn liggen als de looper op het rechter uiteinde van de schaal is geplaatst.

Dit is een uitstekende test voor de nauwkeurigheid, omdat beide rekenfactoren min of meer halverwege de respectievelijke schalen vallen en het resultaat bij het uiteinde ligt.

Hoor ik al MIR leden met een testlat schuiven?